

POSTANOWIENIE

27 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 27 marca 2026 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi K. J. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy
z 30 września 2024 r., VI Ga 80/24,
wydanego w sprawie z powództwa K. J.
przeciwko A. R.
o zapłatę,

I. odrzuca skargę;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 1800 zł (tysiąc osiemset złotych) tytułem kosztów postępowania z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 30 września 2024 r., Sąd Okręgowy w Legnicy, wydanym w sprawie z powództwa K. J. przeciwko A. R., o zapłatę, na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z 19 grudnia 2023 r., zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że oddalił powództwo, nadto zmienił ten wyrok w punkcie III w ten sposób, że zasądził od powódki na rzecz pozwanej

kwotę 3617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty (pkt I); orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt II).

Powódka zaskarżyła skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wyrok Sądu Okręgowego w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem prawnym, którego celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie od Skarbu Państwa roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej.

Zgodnie z art. 424⁵ k.p.c., skarga powinna zawierać: oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części; przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie; wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny; uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy; wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto – gdy skargę wniesiono, stosując art. 424¹ § 2 - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi; wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem. Ponadto skarga powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego.

Jak zaznaczono powyżej skarga jest traktowana jako nadzwyczajny środek prawny. W związku z tym musi spełniać nie tylko wymagania formalne stawiane pismu procesowemu (tak jak to stanowi art. 424⁵ § 2 k.p.c.), ale też rygorystyczne wymagania określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. (które zostały już wyliczone powyżej). W kontekście każdego z tych wymogów (art. 424⁵ § 1 k.p.c.), należy wskazać, iż ich niespełnienie nie podlega „uzdrowieniu”, lecz skutkuje, z mocy art. 424⁸ § 1 k.p.c., obligatoryjnym odrzuceniem skargi.

Należy wskazać, iż wniesiona skarga nie spełnia wymagania wymienionego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.. Nie uprawdopodobniono wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy.

W doktrynie (przykładowo M. Sieńko [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom I. Art. 1-477(16), red. M. Manowska, LEX/el. 2022, art. 424(5)) i orzecznictwie istnieją już ugruntowane poglądy wskazujące, iż uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody nie polega na przytoczeniu samych twierdzeń o jej zaistnieniu (postanowienie SN z 25 lipca 2006 r., III CNP 40/06). Podnosi się, iż składając oświadczenie o wystąpieniu szkody, skarżący musi wskazać czas jej powstania, postać, rozmiar i adekwatny związek przyczynowy między tak określoną szkodą a zaskarżonym wyrokiem (postanowienia SN: postanowienie SN z 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05; z 7 kwietnia 2009 r., II CNP 1/09). To zaś oświadczenie powinno być uwiarygodnione przez powołanie i przedstawienie dowodów, jak również innych środków, nieuznawanych przez kodeks za dowody (postanowienia SN: z 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05; postanowienie SN z 13 grudnia 2005 r., I CNP 28/05; postanowienie SN z 23 lipca 2006 r., IV CNP 23/06).

Ugruntowane są już poglądy Sądu Najwyższego wykazujące, iż nieuwzględnienie powództwa w żądanej wysokości nie może być utożsamiane z wyrządzeniem szkody (przykładowo jedynie postanowienia SN: z 12 marca 2015 r., II CNP 54/14; z 28 listopada 2016 r., II CNP 24/16). Sąd podziela także stanowisko sprowadzające się do przekonania, że szkoda spowodowana przez wydanie orzeczenia, powinna powstać później niż w dacie wydania orzeczenia (przykładowo jedynie: postanowienie SN z 28 listopada 2006 r., III CNP 46/06).

Konstrukcja przepisów dotyczących skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wskazuje, że ustawodawcy chodziło wyłącznie o szkody, które zostały już wyrządzone. Na skarżącym spoczywa zawsze obowiązek uprawdopodobnienia, że poniósł konkretny uszczerbek majątkowy, nie zaś uszczerbek, który może dopiero w jego majątku wystąpić. Podkreślić zatem należy, że wymóg z art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. dotyczy szkody już poniesionej, a nie hipotetycznej (postanowienia SN: z 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05; z 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05; z 15 listopada 2011 r., IV CNP 60/11; z 12 marca 2015 r., II CNP 54/14).

Skarżąca uprawdopodobniając wyrządzenie szkody odwołała się jedynie do dowodów z dokumentów oraz dowodu z przesłuchania powódki. Zaś uzasadnienie

w tym zakresie ograniczyła do stwierdzenia: „Z uwagi więc, iż pozwana skutecznie nie zakwestionowała opinii biegłej i kolejno nie złożyła zarzutu w apelacji w tym zakresie, należy uznać, iż doszło do wydania orzeczenia, które spowodowało wyrządzenie szkody a jego zmiana lub uchylenie w drodze innych środków prawnych, powódce nie przysługuje.”

Zatem skarżąca nie uprawdopodobniła wysokości szkody powstałej po wydaniu orzeczenia przez Sąd Okręgowy. Na ten aspekt zwracano uwagę w odpowiedzi na skargę. Gdyby przyjąć odmienne stanowisko, w przypadku każdego rozstrzygnięcia niekorzystnego w całości lub części dla jednej ze strony, można byłoby, w ramach wypełniania obowiązku wynikającego z w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., wykazywać jedynie wysokość żądania uwzględnionego bądź nieuwzględnionego przez sąd.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c., odrzucił skargę.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik sprawy, biorąc pod uwagę art. 98 § 1 i 1¹ k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 5 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[a.ł]

Piotr Telusiewicz